Dosarul nr.2-24023/2023
nr.2-23166132-12-2-22112023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

31 iulie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Rîşcani)
Preşedintele şedinţei, judecătorul Bagrin Lucia
Grefier Cibotari Cristina

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ”Nagoltrans” societate cu răspundere limitată împotriva lui Budac Denis cu privire la încasarea datoriei,

c o n s t a t ă:

Argumentele reclamantului:

Reclamantul - „Nagoltrans” SRL, la 21 noiembrie 2023, s-a adresat cu acțiune împotriva lui Budac Denis cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 18 897,23 lei, dobânzii de întîrziere în mărime 617,86 lei, cheltuielile pentru evaluarea prejudiciului în mărime de 150 lei, cheltuielile de judecată, taxa de stat în mărime de 592,65 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

În argumentarea acțiunii, a menționat reclamantul că, la 18.06.2021 reclamantul SRL „Nagoltrans” avînd calitatea de locator și pîrîtul Budac Denis avînd calitatea de locatar, au încheiat contract de locațiune, conform căruia locatorul a transmis, iar locatarul a primit în folosință și posesie temporară automobilul de model Subaru Forester cu n/î *****, în stare tehnică bună, careva obiecții și pretenții la momentul încheierii contractului de locațiune locatarul nu a avut, fapt confirmat prin actul de predare - primire din 18.06.2021.

Conform pct. 8.1.8 locatarul se obligă: „să restituie automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în aceiași stare în care i-a fost transmis, ținînd cont de uzura normală a automobilului”.

Contrar angajamentelor asumate, locatarul Budac Denis a restituit automobilul cu deteriorări și lipsuri, motiv pentru care automobilul a fost transportat de către locatar pe platformă, fapt confirmat prin procesul-verbal cu privire la constatarea faptelor de abandonare a automobilului din 20.06.2021.

La 21.06.2022, locatarul s-a apropiat la sediul companiei pentru a semna procesul verbal de restituire și achitarea sumei pentru prejudiciu. În acest sens, acestuia i s-a prezentat devizul de cheltuieli privind suma care urmează a fi achitată pentru repararea prejudiciului creat. Însă acesta nefiind de acord cu suma solicitată, a refuzat să aplaneze situația pe cale amiabilă și să semneze procesul verbal de restituire, fapt consemnat în procesul verbal de constatare a faptelor privind refuzul locatarului de a semna actul de restituire, din 21.06.2021.

În acest sens, s-a efectuat evaluarea pagubei de către un expert licențiat unde s-a constatat că suma prejudiciului material cauzat reclamantului de către pîrît, este în mărime de 18 987,23 lei, fiind expediată telegramă în adresa acestuia pentru a participa la examinarea mijlocului de transport.

La 10.12.2021, reprezentantul reclamantului a expediat în adresa pîrîtului o notificare prin care i s-a comunicat date despre datoria acumulată și modalitatea de aplanare a conflictului pe cale amiabilă, precum și consecințele legale ce vor surveni în caz de neonorare a obligațiilor asumate. Deși a fost recepționată notificarea din 22.01.2022 de către avocatul lui Budac Denis, cu părere de rău, au ignorat aplanarea litigiului pe cale amiabilă.

Avînd în vedere faptul că, pînă la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, pîrîtul Budac Denis, nu și-a executat benevol obligațiile, înaintează prezenta acțiune pentru revindecarea drepturilor lezate.

Ca urmare a celor relevate, afirmă reclamantul cu certitudine că, prin acțiunile sale ilegale, pîrîtul a încalcat normele de drept material care reglementează natura și întinderea obligațiilor ce le revin participanților unui raport juridic civil, stipulate în art 1251, art. 858, art. 901, art. 992 CC în redacția nouă, care reiterează că: „Prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară, sau în folosință posesiune temporar, iar acesta se obligă să plătească chirie. Contractul reprezintă un acord de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturile juridice.

Temeiul executării rezidă în existența unei obligații, iar obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit. În cazul neexecutării obligației, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă".

Circumstanțele de fapt și de drept enunțate denotă că, pîrîtul Budac Denis nu și-a onorat obligațiile contractuale. Respectiv potrivit pct. 8.1.8 din contract locatarul se obligă: „să restituie automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în aceiași stare în care i-a fost transmis, ținînd cont de uzura normală a automobilului". Astfel conchide că reclamantul are dreptul să se adreseze în instanța de judecată pentru a încasa datoria pentru prejudiciu material care este în mărime de 18 987,23 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 617,86 lei, cheltuieli pentru expertiză în mărime de 150 lei și cheltuielile de judecată.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din 27 noiembrie 2023, a dispus acceptarea spre examinare, în procedură scrisă a cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de „Nagoltrans" SRL împotriva lui Budac Denis cu privire la încasarea prejudiciului material (f.d.34).

La 26.12.2023, avocatul pârâtului a depus prin intermediul cancelariei instanței referința prin care a solicitat respingerea acțiunii înaintate relatând argumentele sale în acest sens. Totodată, prin referința înaintată a solicitat încetarea examinării cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă cu dispunerea examinării cauzei în ordine generală, audierea în calitate de martor pe Iarovoi Dumitru și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.39-41).

În consecință, având în vedere că este necesară o pregătire preliminară pentru dezbateri judiciare, conform prevederilor art.183 Cod de procedură civilă, în coroborare cu prevederile art.184 şi art.185 Cod de procedură civilă, prin încheierea judecătorului

Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.02.2024, s-a dispus încetarea procedurii cererilor cu valoare redusă şi trecerea cauzei spre examinare în ordine generală (f.d.48).

Prin încheierea protocolară din 04.06.2024, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Grișin Dumitru, actualul proprietar al automobilului (f.d.56).

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului SRL „Nagoltrans", Palamari Aliona, împuternicită prin mandatul nr.1877034 din 21.06.2023 (f.d.2), a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a pretențiilor formulate.

În ședința de judecată, pârâtul Budac Denis nu s-a prezentat, iar reprezentantul său, avocatul Beruceaşvili Andrei, împuternicit prin mandatul nr.1980620 din 22.12.2023 (f.d.47), nu a recunoscut acțiunea depusă și a soliciat respingerea acesteia.

În argumentarea opiniei sale în vederea respingerii acțiunii a menționat reprezentantul pârâtului în referința depusă la 26.12.2023 (f.d.39-41) că, la data de 18.06.2021 reclamantul SRL „Nagoltrans" având calitatea de locator și pârâtul Budac Denis având calitatea de locatar, au încheiat contract de locațiune (în continuare contract), conform căruia locatorul a transmis, iar locatarul a primit în folosință și posesie temporară automobilul de model Subaru Forester cu n/î *****, fapt confirmat prin actul de predare - primire din 18.06.2021.

Conform pct.7.1.1 al Contractului, Locatorul a fost obligat să transmită în locațiune locatarului, automobilul stabilit în acest contract, în stare funcțională bună, conform destinației, respectând toate condițiile contractuale.

Procesul-verbal de predare a automobilului la contractul de locațiune din 18.06.2021 a fost întocmit între părți ca rezultat al examinării vizuale a automobilului și nu acoperă vicii ascunse, care au fost depistate de pârât în scurt timp după ce a început să se folosească cu automobilul închiriat. Acest fapt poate fi confirmat de martorul Iarovoi Dumitru care a fost împreună cu reclamantul din momentul recepționării automobilului și până la predarea acestuia reclamantului.

În conformitate cu prevederile art.1254 alin. 1-3 Cod civil RM locatorul este obligat să predea locatarului bunul în starea corespunzătoare, conform destinației convenite prin contract, și să mențină bunul în această stare pe durata locațiunii. Bunul dat de locator trebuie să fie liber de orice viciu material sau juridic. Bunul este considerat liber de orice viciu material cînd are caracteristicile convenite. Bunul este liber de vicii materiale în cazul în care poate fi folosit conform destinației stabilite în contract, dacă nu s-a convenit asupra unor anumite caracteristici, sau conform destinației obișnuite a unor asemenea bunuri dacă nu s-a convenit asupra folosinței.

În situația descrisă anume reclamantul a încălcat prevederile legale și i-a transmis în folosința pârâtului bunul cu vicii materiale ascunse, care în final au dus la defecțiunea, care a împiedicat pârâtul să se folosească de bunul închiriat pe toată perioada locațiunii.

După defectarea automobilului, pârâtul a fost nevoit din surse proprii să închirieze un evacuator pentru a aduce automobilul reclamantului, iar în momentul când reclamantul a refuzat să includă în procesul-verbal de restituire a automobilului pretențiile pârâtului referitor la starea automobilului, pârâtul a refuzat să semneze procesul-verbal. Totodată de către reclamant instanței de judecată a fost prezentat procesul-verbal cu privire la constatarea faptelor privind refuzul locatarului de a semna din 21 iunie 2021 prin care se confirmă că reclamantul din start a acționat față de pârât cu rea-credință, or în pct.4 „Alte mențiuni" se

indică, citează: „Locatarul a refuzat să semneze procesul verbal de restituire a automobilului din motiv că nu este de acord cu devizul de lucrări prezentat”.

Atrage atenție reprezentantul pârâtului că reclamantul pretinde că cauza deteriorării automobilului a fost stabilită la data de 30 iunie 2021, iar faptul că la data de 21 iunie 2021 reclamantul deja avea devizul de cheltuieli denotă că reclamantul cunoștea despre problemele tehnice a automobilului Subaru Forester ***** încă până la încheierea contractului de locațiune din 18 iunie 2021.

Mai susține reprezentantul pârâtului că reclamantul nu a prezentat instanței de judecată nici o probă prin care să fi fost dovedită vinovăția pârâtului în deteriorarea automobilului. La data de 30 iunie 2021 de către S.R.L. „Expert Auto Plus” a fost întocmit Act de examinare a mijlocului de transport auto nr.2227/07A prin care s-a constatat necesitatea de a schimba ambreiajul la automobilul de model Subaru Forester *****. însă acest „Act” a fost întocmit cu încălcările esențiale, care pun la îndoială rezonabilă concluziile „expertului”. În primul rând în momentul când reprezentantul pârâtului a venit la fața locului pentru a participa la examinarea automobilului, automobilul deja a fost dezasamblat de către persoane necunoscute. Piesele, care urmau a fi înlocuite au fost scoase și prezentate pentru examinare expertului din salonul automobilului, iar mențiunea despre acest fapt a fost făcută de reprezentantul pârâtului în textul Actului. Mai mult ca atât, în act lipsește mențiunea referitor la persoanele care au participat la examinarea automobilului precum, lipsește informația privind starea de întreținere automobilului până la întreținere, lipsesc indicațiile vitezometrului, lipsește informația referitor la data producerii accidentului. Reieșind din defecțiunea depistată la automobilul de model Subaru Forester *****, și anume defecțiunea ambreiajului - uzura completă a discului, se constată că pârâtul nu dispunea de posibilitate de a cauza această defecțiune în timp de 1 singură zi de exploatare. Producătorii au stabilit o perioadă în care ambreiajul trebuie înlocuit cu unul nou. De obicei este recomandat să fie efectuată o astfel de înlocuire după 60-160 de mii de km. Reclamantul nu a prezentat instanței de judecată nici o probă ce ar confirma deservirea tehnică corespunzătoare a automobilului de model Subaru Forester *****.

În conformitate cu prevederile art.1265 Cod civil RM locatarul nu poartă răspundere pentru uzura normală a bunului închiriat dacă acesta a fost folosit potrivit destinației și în conformitate cu clauzele contractului. Uzura normală presupune semnele obișnuite și inevitabile ale unei folosințe prudente însoțite de întreținere corespunzătoare.

În acest caz, ținând cont de parcursul (datele vitezometrului) automobilului de model Subaru Forester ***** se constată că deteriorarea apărută intră în limitele „uzurii normale” a automobilului, astfel pârâtul nu este obligat să poarte răspundere pentru pretinsul prejudiciu cauzat.

Mai menționează reprezentantul pârâtului că de către reclamant la cererea de chemare în judecată nu a fost anexat nici un act juridic ce ar confirma dreptul reclamantului asupra automobilului de model Subaru Forester *****, or numai proprietar sau posesor legal este în drept de a revendica drepturile sale în cazul deteriorării automobilului.

Datele referitor la proprietarul automobilului nu sunt indicate nici în Devizul de lucrări efectuate de SRL Perfect Trade. Totodată conform devizului de cheltuieli lucrările de reparația a automobilului constituie 8277 lei - piese de schimb și 3200 lei servici de schimb, iar în total suma de 11477 lei, ceia ce nu corespunde cerințelor reclamantului de reparare a „prejudiciului” în mărime de 18 897, 23 lei.

În ședința de judecată, intervenientul accesoriu Grișin Dumitru, nu s-a prezentat, fiind citat legal (f.d.58), motiv din care în temeiul art.205 alin.(4) CPC, instanţa a dispus examinarea cauzei în absenţa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând actele pricinii, apreciind probele și înscrisurile administrate, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial prezenta cerere de chemare în judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea.

Totodată, instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art.20 alin.(1) și (2) din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

Potrivit art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Art. 776 din Codul civil prevede, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 992 alin. (1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Potrivit art.942 alin.(1) și (2) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Potrivit art.1251 Cod civil, prin contractul de locaţiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părţi (locatar) un bun determinat individual în folosinţă temporară sau în folosinţă şi posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

În conformitate cu prevederile art.1254 Cod civil, locatorul este obligat să predea locatarului bunul în starea corespunzătoare, conform destinaţiei convenite prin contract, şi să menţină bunul în această stare pe durata locaţiunii. Bunul dat de locator trebuie să fie liber de orice viciu material sau juridic. Bunul este considerat liber de orice viciu material cînd are caracteristicile convenite. Bunul este liber de vicii materiale în cazul în care poate fi folosit conform destinaţiei stabilite în contract, dacă nu s-a convenit asupra unor anumite caracteristici, sau conform destinaţiei obişnuite a unor asemenea bunuri dacă nu s-a convenit asupra folosinţei. Bunul este considerat liber de orice viciu juridic dacă nici un terţ nu poate valorifica drepturi asupra acestui bun în perioada pentru care a fost încheiat contractul. Locatorul garantează contra viciului material sau juridic chiar dacă nu l-a cunoscut la încheierea contractului. Înainte de a-şi valorifica drepturile, locatarul trebuie să-l informeze pe locator despre viciile bunului depistate.

Reieșind din probatoriul cauzei, rezultă că la 18.06.2021, între „Nagoltrans” SRL în calitate de locator și Budac Denis în calitate de locatar, a fost încheiat contractul de locațiune, potrivit căruia locatorul a transmis, iar locatarul a primit în folosință și posesiune temporară automobilul de model/marcă Subaru Forester cu nr. înmatriculare *****, pe un termen de 2 zile, de la 18.06.2021 până la 20.06.2021, iar plata locațiunii (chiriei) constituie 630 lei pentru o zi (f.d.6-8).

Potrivit pct.5.4. din contract, în cazul în care la restituire automobilul va avea semne vizibile de deteriorări și/sau lipsuri, acestea se vor înscrie în procesul-verbal de restituire. În caz de astfel de situații, părțile, de comun acord, stabilesc că automobilul va fi examinat de către o întreprindere specializată în evaluarea prejudiciului pentru stabilirea pagubei materiale.

Potrivit pct.5.5. din contract, în cazul în care locatarul va refuza semnarea procesului-verbal de restituire sau va lăsa/părăsi automobilul fără supraveghere, locatorul va întocmi un proces-verbal de constatare a faptelor cu participarea a cel puțin două persoane, acesta servind o probă în caz de litigiu.

În conformitate cu pct.7.2.1. din contract, locatorul se obligă să transmită în locațiune locatarului, automobilul stabilit în acest contract, în stare funcțională bună, conform destinației, respectând toate condițiile contractuale, iar potrivit pct.7.2.3. are dreptul să verifice condițiile de exploatare a automobilului.

Conform pct.8.1.12. locatrarul se obligă să restituie automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în aceeași starea în care i-a fost transmis, ținându-se cont de uzura normală a automobilului, iar potrivit pct.8.1.12. locatorul se mai obligă să verifice minuțios starea tehnică a automobilului în momentul când îl primește de la locator și dacă va observa careva deteriorări și/sau neajunsuri să le înscrie în procesul-verbal de transmitere. Dacă în procesul-verbal de transmitere nu vor fi făcute înscrieri despre deteriorări sau neajunsuri, se va prezuma că orice deteriorare a automobilului a fost cauzată de locatar și el va fi obligat să repare toate prejudiciile cauzate.

Potrivit procesului-verbal de predare a automobilului la contractul de locațiune, semnat la 18.06.2021, în baza prezentului proces-verbal se confirmă faptul că locatorul „Nagoltrans" SRL a predat automobilul Subaru Forester cu nr. de înmatriculare *****, iar locatarul Budac Denis a primit în locațiune acest automobil, iar potrivit pct. 1.3. din procesul-verbal menționat, automobilul a fost transmis în stare tehnică bună (f.d.9).

La 20.06.2021, SRL „Nagoltrans" a întocmit procesul-verbal cu privire la constatarea faptului de abandonare a automobilului, potrivit căruia: 1. Automobilul de model Subaru Forester, nr. de înmatriculare *****, a fost găsit abandonat la 20.06.2021, ora 22:00, în locul: mun.Chișinău, str. Studenților (Max Rent) fără supraveghere. 2. Careva deteriorări vizibile la exterior nu sunt. 3. Automobilul a fost transportat pe platformă și abandonat (f.d.14).

Prin explicația pârâtului din 21.06.2021, a relatat că a luat în chirie automobilul Subaru Forester cu nr. de înmatriculare ***** și a plecat în sat. Talamza, r-nul Ștefan Vodă. La întoarcere, pe drum s-a defectat ambreiajul, motiv din care a transportat automobilul pe platformă la parcare (f.d.15).

Potrivit devizului de lucrări efectuat de Perfect Trade SRL, pentru procurarea și schimbarea sistemului de ambreiaj, precum și pentru chiria auto 12 zile a fost calculată suma de 19037 lei (f.d.16).

Potrivit procesului-verbal cu privire la constatarea faptelor privind refuzul locatarului de a semna din 21.06.2021, se atestă că locatarul a refuzat să semneze procesul-verbal de restituire a automobilului din motiv că nu este de acord cu devizul de lucrări prezentat (f.d.17).

Potrivit actului de examinare a mijlocului de transport auto nr.2227/07A din 30.06.2021 întocmit de Expert Auto Plus, s-a constatat deteriorat ambreajul (f.d.20), iar potrovit raportului de evaluare a pagubei nr.2227/07A întocmuit de Expert Auto Plus, s-a stabilit valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului Subaru Forester cu nr. de înmatriculare ***** în mărime de 18987,23 lei (f.d.20, 21-22).

Conform prevederilor art. 308 Cod civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Potrivit prevederilor art. 992 alin. (1) Cod civil, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.

Potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (1) şi alin. (2) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Instanța de judecată constată că potrivit pct.11.1. din contractul de locațiune din 18.06.2021, toate litigiile ce vor apărea între părți în perioada executării contractului se vor soluționa pe cale amiabilă, prin înaintarea unei notificări cu aviz de primire de către o parte către cealaltă, iar dacă litigiul nu se va soluționa, partea interesată va fi în drept de a se adresa în instanțele de judecată competente din R.M. sau în Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din Republica Moldova, la libera alegere.

Se atestă că, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 10.12.2021 reclmantul „Nagoltrans" SRL a expediat în adresa pârâtului notificare privind achitarea prejudiciului material și dobânzii de întârziere, care a fost recepționată de reclamant la 17.12.2021 (f.d.28, 30), însă dat fiind faptul că a fost lăsată fără soluționare de către pârât, la 21.11.2023 s-a adrersat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Astfel, reieșind din actele prezentate, se denotă faptul că, SRL „Nagoltrans" în calitate de locator, și-a onorat obligația sa ce rezultă din prevederile contractului de locațiune și a transmis locatarului în folosință și posesiune temporară automobilul de model Subaru Forester cu nr. înmatriculare ***** în stare funcțională bună, iar locatarul Budac Denis nu și-a onorat obligația de restituire a automobilului în aceiași stare în care i-a fost transmis, obligație prevăzută de pct.8.1.8. din contract.

În acest context, transmiterea automobilului în locațiune în stare funcțională bună se demonstrează prin pricoseul-verbal de predare a automobilului la contractul de locațiune din 18.06.2021, semnat de către pârâtul Budac Denis fără careva obiecții cu privire la defecțiuni sau neajunsuri (f.d.9).

Așadar cu privire la argumentul pârâtului privind prezența defecțiunii, a sistemului de ambreaj la automobilul închiriat în momentul cînd a preluat automobilul instanța îl apreciază cricit, or potrivit pct. 8.1.12 din contractul de locațiune, locatarul se obligă: ***să verifice minuțios starea tehnică a automobilului în momentul când îl primește de la locator și dacă va observa careva deteriorări și/sau neajunsuri să le înscrie în procesul-verbal de transmitere. Dacă în procesul-verbal de transmitere nu vor fi făcute înscrieri despre deteriorări sau neajunsuri, se va prezuma că orice deteriorare a automobilului a fost cauzată de locatar și el va fi obligat să repare toate prejudiciile cauzate***.

Totodată, potrivit pct.8.1.10. ***locatarul se obligă: să informeze locatorul, în termen de cel mult două ore, despre survenirea oricăror deteriorări***.

Potrivit art.858 alin.(2) Cod Civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Totodată, instanța concluzionează că pârâtul în susținerea argumentelor sale privind primirea automobilului în stare defectă și anume a abreajului defect, nu a prezentat nici o probă în acest sens, expertiză, concluzie a unui specialist privind posibilitatea sau imposibilitatea defecțiunii ambreajului într-o zi. Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le

invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Instanța mai reține că în cadrul ședinței de judecată la cererea pârâtului a fost audiat martorul Iarovoi Dumitru care a declarat că este cunoscut cu pârâtul Budac Denis, a activa în compania lui. A declarat martorul că în vara anului 2021, l-a telefonat Budac Denis și l-a rugat să vină să-l consulte cu privire la automobil, avea dubii că acesta era defectat. A fost telefonat deoarece anterior a activat în service-auto și cunoștea aspecte ce țin de automobile. A ajuns în raionul Ștefan Vodă, nu își aduc aminte care sat. La sosire a început a examina mașina la exterior, a solicitat să se urce la avolan și a parcurs o distanță, acest lucru a fost imposibil deoarece din cîte își amintește era ieșit din uz ambreajul. A înțeles că automobilul era luat în arendă avînd uzat ambreajul și fiind imposibil de a fi pornit. A fost chemat evacuatorul pentru a fi dusă înapoi către parcarea arendașului. A intrat pe teritoriul parcării, a lasat mașina, a lăsat cheia, nici un act careva nu a semnat. Budac Denis nu a fost prezent la momentul cînd a lăsat automobilul la parcare, el a plecat. A mai relatat martorul că pe Budac Denis il cunoaște de 10 ani, a lucrat aproximativ 7 ani diriginte de șantier. A menționat martorul că anterior a lucrat în service-auto, era specialist în repararea automobilului (f.d.67).

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Astfel, potrivit raportului de evaluare a pagubei nr. 2227/07A din 30.06.2021, efectuat de SRL Expertauto-plus, suma totală a prejudiciului material cauzat companiei în urma producerii deteriorării automobilului de model Subaru Forester cu numărul de înmatriculare este de 18987,23 lei (f.d.21-22).

Potrivit înștiințării, Budac Denis a fost informat despre faptul că, la 30.06.2021, ora 13:00 va fi efectuată examinarea automobilului pentru constatarea pagubelor materiale, iar în cazul neprezentării, examinarea se va efectua în lipsă (f.d.18).

În acest context, instanța apreciază critic argumentul reprezentantului pârâtului precum că la momentul când s-a prezentat, ambreajul era deja dezasamblat și respectiv fiind epuizată necesitatea unei unei eventuale solicitări de numire a expertizei, or în cazul dezacordului cu acțiunile întreprinse de către SRL Expertauto-plus, urma să noteze în actul de examinare a mijlocului de transport.

Totodată, înstanța reține că prejudiciul cauzat a fost determinat de către expertul SRL „Expertauto-Plus”, expert evaluator, Ciobanu Adrian în conformitate cu prevederile Legii cu privire la activitatea de evaluare nr.989 din 18.04.2002.

Prin urmare, instanța va încasa de la pârât în beneficiul reclamantului suma de 18987,23 lei lei cu titlu de prejudiciu material.

Instanța nu va admite argumentele pârâtului referitor la corectitudinea acestor calcule, odată ce suma prejudiciului este stabilită cert.

Subsidiar, potrivit adeverinței nr.TC 0080740 din 03.06.2024, eliberată de IP Agenția Servicii Publice", se constată că conform datelor din Registrul de Stat al vehiculelor, la 16.01.2024, mijlocul de transport Subaru Forester cu nr. de înmatriculare ***** a fost reînmatriculat cu drept de proprietate după cet.Grișin Dumitru, cu eliberarea nr. de înmatriculare *****.

La acest capitol, instanța consideră neîntemeiat argumentul reprezentantului pârâtului precum că reclamantul SRL „Nagoltrans" nu dispune de dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului material deoarece la moment nu este proprietar al acestui automobil, or potrivit adeverinței indicate mai sus, se atestă că la 23.01.2018 automobilul Subaru Forester cu nr. de înmatriculare ***** a fost înmatriculat cu drept de proprietate după „Nagoltrans" până la 16.01.2024.

Astfel, se constată că prejudiciul pentru repararea automobilului și anume schimbarea ambreajului a fost suportat de proprietarul la momentul deteriorării SRL „Nagoltrans".

Cu referire la pretenția despre încasarea dobînzii de întîrziere, instanța relevă că potrivit art.942 alin.(1) și (2) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Reieșind din normele citate citate, reclamantul solicită încasarea dobînzii de întîrziere în sumă de 617,86 lei, calculată conform calculului anexat la materialele cauzei din suma de 18897,23 lei (ce constituie suma prejudiciului), pentru perioada 01.07.2021-03.12.2021(f.d.29).

Astfel, instanța de judecată consideră pe deplin întemeiată pretenția de încasare a dobînzii de întîrziere în mărime de 617,86 lei de la pârâtul Budac Denis.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Din materialele dosarului rezultă că, la 10.08.2022 reclamantul „Nagoltrans" SRL a achitat taxa de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 592,65 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1 (f.d. 3) precum și a achitat suma de 150 lei pentru evaluarea pagubei automobilului, fapt confirmat prin factura fiscală seria.nr. EAA006099847 (f.d.27).

Prin urmare, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la pârât în beneficiul reclamantului cheltuielile privind achitarea taxei de stat în sumă de 592,65 lei și cheltuieli de expertiză în sumă de 150,00 lei.

Cu privire la cheltuielile de judecare a cauzei, suportate de reclamant pentru asistență juridică, instanța va reține următoarele aspecte de fapt și de drept.

În cadrul ședinței de judecată, reclamantul a fost reprezentat de avocatul Palamari

Aliona, în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1877034 din 21.06.2023 (f.d.2).

Potrivit art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte și cheltuielile de asistență juridică.

CtEDO în practica sa constantă a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (a se vedea cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.).

Cele descrise se desprind și din prevederile legale interne statuate la art. 96 alin. (1) și alin. (11) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Așadar, analizând aportul avocatului la soluționarea pricinii, timpul și munca depus de către acesta, rezultatul obținut, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate, complexitatea pricinii civile, precum și soluția de admitere a acțiunii, instanța de judecată va dispune încasarea din contul pârâtului Budac Denis în beneficiul SRL „Nagoltrans” a sumei de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică, această sumă fiind apreciată de către instanță în raport cu criteriile „reală, necesară și rezonabilă”, fapt confirmat prin bonul de plată nr.32809735 din 21.06.2023 (f.d.33).

Cu referire la cerința reclamantului privind includerea în titlul executoriu a mențiunii cu privire la autorizarea pătrunderii forțate în încăperile aflate în posesia sau proprietatea debitorului, instanța o va respinge ca neîntemeiată, ne fiind prezentate instanței de judecată probe cu privire la imposibilitatea executării hotărîrii de către pîrît (f.d.14).

Rezumînd, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nagoltrans” împotriva lui Budac Denis cu privire la încasarea prejudiciului urmează a fi admisă parțial, cu încasarea de la Budac Denis a prejudiciului material în mărime de 18987,23 lei, dobînzii de întîrziere în mărime de 617,86 lei, cheltuielile de expertiză în mărime de 150 lei, taxa de stat în mărime de 592,65 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

În conformitate cu art.art.38 alin. (1), 90, 94, 96, 100-105, 206 alin.3, 236, 238-241 Codul de procedură civilă, instanța de judeacată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite acțiunea parțial.

Se încasează din contul lui Budac Denis, cod personal numeric ***** în beneficiul ”Nagoltrans” societate cu răspundere limitată, cod fiscal 1012600020172, suma de 18987,23 lei (optsprezece mii nouă sute optzeci și șapte lei, 23 bani) cu titlu de prejudiciu material, suma de 617,86 lei (șase sute șaptesprezece lei, 86 bani) cu titlu de dobîndă de întărziere, suma de 150 lei (una sută cincizeci lei) cu titlu de cheltuieli de expertiză, suma de 5000 lei (cinci mii lei) cu titlu cheltuieli de asistență juridică și taxa de stat în mărime de 592,65 lei (cinci sute nouăzeci și doi lei, 65 bani).

În rest, cerințele se resping ca nefondate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediu Centru.

Președintele ședinței
Judecătorul Bagrin Lucia